

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

СИЛАБУС

Вибіркового освітнього компонента

ГЕНДЕРНІ ЗАСАДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

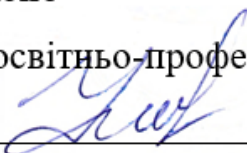
Силабус освітнього компонента «Гендерні засади кримінально-правової політики» підготовки бакалавра.

Розробники:

Старко Оксана Леонтіївна - доцент кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності, кандидат юридичних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 (к.ю.н доц. Фідря Ю. О.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

 (Фідря Ю.О.)

© Старко О.Л. 2025

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань Д Бізнес, адміністрування та право, Спеціальність Д8 Право, освітньо-професійна програма Право. освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 /5		Рік навчання 2
		Семестр 4
		Лекції 12 год.
		Практичні (семінарські) 16 год.
ІНДЗ: немає	Самостійна робота 112 год.	
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Українська мова

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	Галузь знань Д Бізнес, адміністрування та право, Спеціальність Д8 Право, освітньо-професійна програма Право освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
		Семестр 4
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 8 год.
		Самостійна робота 118 год.
ІНДЗ: немає	Консультації 18 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська мова

II. Інформація про викладача

ППП Старко Оксана Леонтиївна

Науковий ступінь кандидат юридичних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

Контактна інформація Starko.Oksana @eenu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

«Гендерні засади кримінально-правової політики» є одним з вибіркового освітніх компонентів, які вивчаються здобувачами освіти спеціальності Д8 Право. Курс дає вихідні знання про основи гендерної теорії кримінального права, кримінально-правової політики у сфері протидії гендерно зумовленому насильству, національну та міжнародну кримінально-правову рамку протидії гендерно зумовленому насильству, форми гендерної дискримінації та заходи протидії цьому явищу.

Опанування освітнім компонентом «Гендерні засади кримінально-правової політики» дозволить студентам глибше вивчити та зрозуміти цінності гендерної рівності, проблеми реалізації гендерної політики в діяльності правоохоронних органів, проблеми дискримінаційного ставлення та запобігання впливу гендерних стереотипів на прийняття юридично значущих рішень.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Гендерні засади кримінально-правової політики» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента – сформувати у здобувачів освіти на належному рівні гендерну компетентність, тобто здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми із врахуванням специфіки кримінально-правової сфери.

Завдання освітнього компонента - забезпечити формування практичних навичок щодо здатності та вміння аналізувати, виявляти та належним чином реагувати на прояви гендерно обумовленого насильства, нетерпимості та інші

випадки порушення прав та свобод людини в аналізованій сфері.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 3	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК 4	Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
СК 12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК 13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Вказані спеціальні компетентності формуються із урахуванням предмету вивчення ОК «Кримінальне право».

Очікуваними результатами вивчення даного освітнього компонента є:

РН 2	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.
РН 19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
РН 22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Під час вивчення освітнього компонента здобувачі набувають таких soft skills:

- уміння чітко, логічно і стисло формулювати думку;
- навички активного слухання;
- уміння застосовувати норми права в конкретних ситуаціях;
- здатність обґрунтовувати юридичні рішення;
- навички побудови юридичних аргументів.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак т.	Сам. роб.	Консу л.	Форма контр./ Бали
Змістовий модуль 1. Правові основи теорії гендеру. Кримінально-правова політика у сфері протидії гендерно зумовленому насильству						
Тема 1. Гендер і гендерна рівність. Гендерний мейнстрімінг у кримінальному праві	21	1	2	16	2	ДС, Р 14
Тема 2. Забезпечення гендерної рівності в Україні: стан та перспективи.	20	1	2	16	1	ДС, Р 14
Розділ 3. Дискримінація як форма порушення прав людини	21	2	2	16	1	ДС, Р 14
Тема 4. Кримінально-правова політика у сфері протидії домашньому насильству	23	2	4	16	1	ДС, ДБ 14
Тема 5. Кримінально-правова політика у сфері протидії сексуальному насильству	21	2	2	16	1	ДС, ДБ 14
Тема 6. Кримінально-правова політика у сфері протидії сексуальним домаганням	22	2	2	16	2	ДС, ДБ 14
Тема 7. Кримінально-правова політика у сфері протидії іншим формам гендерного насильства	22	2	2	16	2	ДС, ДБ 16
Разом за модулем 1	150	12	16	112	10	
Всього годин / балів	150	12	16	112	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз закону/судового рішення тощо.

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак т.	Сам. роб.	Ко нсу л.	Форма контр./ Бали
Змістовий модуль 1. Правові основи теорії гендеру. Кримінально-правова політика у сфері протидії гендерно зумовленому насильству						
Тема 1. Гендер і гендерна рівність. Гендерний мейнстримінг у кримінальному праві	21			17	4	Т, Р
Тема 2. Забезпечення гендерної рівності в Україні: стан та перспективи.	21			17	4	Т, Р
Розділ 3. Дискримінація як форма порушення прав людини	20	1		17	2	Т, Р
Тема 4. Кримінально-правова політика у сфері протидії домашньому насильству	23	2	2	17	2	ДС, ДБ 25
Тема 5. Кримінально-правова політика у сфері протидії сексуальному насильству	22	1	2	17	2	ДС, ДБ 25
Тема 6. Кримінально-правова політика у сфері протидії сексуальним домаганням	22	1	2	17	2	ДС, ДБ 25
Тема 7. Кримінально-правова політика у сфері протидії іншим формам гендерного насильства	21	1	2	16	2	ДС, ДБ 25
Разом за модулем 1	150	6	8	118	18	
Всього годин / балів	150	6	8	118	18	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз закону/судового рішення тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Формами самостійної роботи здобувача з ВОК «Гендерні засади кримінально-правової політики» є: опрацювання прослуханого лекційного матеріалу (презентації лекцій, письмові конспекти лекцій); вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення спеціальної літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на практичних заняттях; аналіз вироків, що містяться у ЄДРСР, опрацювання опублікованих у фахових та інших виданнях статей з обраної теми; підготовка (написання) письмових робіт – реферату, що включає підбір необхідних джерел інформації та їх опрацювання.

Завдання для самостійної роботи розробляються на кожен навчальний рік окремо з урахуванням змін до законодавства. Завдання для самостійної роботи входять до планів практичних занять, а також доступні на платформі Moodle.

Завдання до самостійної роботи не оцінюються окремо. Контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем освіти, здійснюється під час проведення практичних занять та складання заліку.

IV. Політика оцінювання

Відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. протокол № 8 Вченої ради (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи та реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, заслуховування та аналіз доповідей, винесених на обговорення, письмове вирішення задач, завдань, опрацювання вироків, участь у дискусіях, експрес-контроль, перевірка виконання різноманітних індивідуальних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем.

Максимальна кількість балів за поточний контроль – 100 балів.

Політика викладача щодо здобувача освіти:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність здобувача освіти під час занять;

- своєчасне виконання завдань/робіт, щодо яких встановлено дедлайни.

Не допускається:

- ✓ пропуск занять без поважних причин;
- ✓ систематичні запізнення на заняття;
- ✓ користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативних актів та в інших навчальних цілях).

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи цей ОК, здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Пропущені практичні заняття (незалежно від поважності причини) перескладаються шляхом виконання завдань практичного заняття. За

результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на практичних заняттях.

Пропуски на практичних заняттях та негативні оцінки (0 балів) можуть бути перескладені до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі (каб. В-225). Перескладання заліку відбувається відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК (Порядок визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали.

Відповідно до п 4.5. вищезазначеного Положення передбачено, що здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Науково-методичною комісією факультету затверджено систему бонусних балів, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК в обсязі до 35 балів (протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.).

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість бонусних балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому	до 7 балів

виданні категорії «Б» (у співавторстві із науковим керівником)	
Виступ з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозиуму та іншому науковому заході	до 5 балів
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 5 балів
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 8 балів
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 10 балів

V. Підсумковий контроль

Згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 року (URL: <https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-ipidsumk.otsinyuvannya.pdf>) підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах у формі заліку.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт (оцінювання за шкалою від 0 до 100). Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості 100.

У день складання заліку за основною сесією не проводяться додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз –

Перелік питань до заліку

1. Поняття кримінально-правової політики.
2. Задання, рівні та джерела кримінально-правової політики.
3. Поняття гендеру та гендерної ідентичності.
4. Поняття гендерного мейнстримінгу.
5. Гендерний мейнстримінг у кримінальному праві.
6. Міжнародні зобов'язання України в сфері забезпечення гендерної рівності.
7. Забезпечення гендерної рівності в Україні: стан та перспективи.
8. Основні напрямки державної гендерної політики.
9. Правова основа сучасної гендерної політики України.
10. Основні положення Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок.
11. Основні положення Конвенції Ради Європи про запобігання насильству та боротьбу з цими явищами від 7.11. 2011 р.
12. Основні положення Закону України “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”.
13. Характеристика ознак, за якими заборонена дискримінація.
14. Класифікація дискримінації: загальна характеристика.
15. Форми гендерної дискримінації.
16. Заходи протидії дискримінації.
17. Гендерна політика в ЄС та Україні.
18. Законодавчі гарантії у сфері гендерної рівності.
19. Гендерні засади у нормах Загальної та Особливої частин КК України.
20. Поняття домашнього насильства, його форми.
21. Суб'єкти домашнього насильства.
22. Адміністративна та кримінальна відповідальність за домашнє насильство.
23. Кримінально-правова характеристика домашнього насильства.
24. Аналіз практики застосування ст. 126-1 КК України за останні 5 років.
25. Обмежувальні заходи: поняття, види.
26. Повага до сексуальної анатомії і комунікативність згоди.
27. Захист осіб, найбільш уразливих до сексуальної експлуатації.
28. Особливості захисту жінок, дітей, чоловіків від сексуального насильства під час збройного конфлікту.
29. Кримінально-правова характеристика згвалтування.
30. Кримінально-правова характеристика сексуального насильства.
31. Поняття «сексуальне домагання».
32. Сексуальні домагання: міжнародні стандарти протидії.
33. Політика викорінення сексуальних домагань.
34. Відповідальність за вчинення сексуальних домагань на робочому місці.

- 35.Кримінально-правова характеристика примушування до вступу в статевий зв'язок.
- 36.Гендерний аспект насильницьких злочинності проти життя та здоров'я особи.
- 37.Кримінальна відповідальність за примушування до шлюбу.
- 38.Кримінальна відповідальність за примушування до стерилізації.
39. Кримінальна відповідальність за каліцтво жіночих геніталій.
- 40.Впровадження гендерної рівності в системі МВС України
- 41.Заснування інституту гендерних радників і радниць.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти (залік)

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

90-100 – здобувач освіти демонструє вільне володіння теоретичними питаннями, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково дає відповіді на поставлені питання з посиланням на норми законодавства; вільно володіє термінологією;

82-89 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання відповідає повно, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти, вміло їх застосовує при відповіді на питання, однак може допускати деякі неточності чи положення без їх доведеності;

75-81 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання може порушувати системність їх викладу, допускати окремі неточності, без їх доказовості, однак знає нормативно-правові акти, застосовує при відповіді на питання, володіє основними категоріями;

67-74 – здобувач освіти володіє більшістю теоретичними питаннями з предмету вивчення, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти у відповідній сфері, однак не завжди може правильно та аргументовано застосувати норми законодавства при відповіді на питання;

60-66 – здобувач освіти не володіє більшістю теоретичними питаннями, однак знає основні категорії та нормативно-правові акти, але при відповіді на питання не обґрунтовує та не аргументує її;

1-59 – здобувач освіти володіє теоретичними питаннями поверхнево; знає окремі категорії та нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час відповіді на питання.

Поточне оцінювання

№ п / п	Бали денна ф.н.	Бали заочна ф.н.	Пояснення
1	16/14 – 10	25 - 20	питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, зроблені конкретні висновки; здобувач освіти демонструє вільне володіння питаннями практичного заняття, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково виконує практичні завдання згідно поставлених вимог, бере участь у дискусії;
2	9 -6	19 - 10	питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, зроблені окремі висновки; здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання практичного заняття допускає поодинокі неточності, однак знає нормативно-правові акти, вміє їх застосовувати під час розв'язуванні задач та аргументувати свою відповідь;
3	5 – 2	9 - 6	питання висвітлені поверхнево, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення; здобувач освіти не володіє більшістю питань практичного заняття, однак знає нормативно-правові акти; виконуючи завдання, посилається на законодавство, але не обґрунтовує свою відповідь;
4	1 - 0	5 - 1	питання висвітлені недостатньо, більшість тез потребують уточнення, доопрацювання; здобувач освіти володіє питаннями практичного заняття поверхнево; знає нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час розв'язування практичних

			завдань.
--	--	--	----------

Критеріями оцінювання знань здобувачів освіти під час усних та письмових відповідей з курсу є:

- повнота розкриття питання;
- використання основної та додаткової літератури (нормативно-правових актів, підручників, навчальних посібників, журналів тощо);
- логічна послідовність та системність викладення матеріалу, культура мовлення;
- аналітичність мислення, вміння робити порівняння та формулювати висновки.

I. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами та пояснювальна доповідь. Стамбул (Туреччина). 11.05.2011. URL: <https://rm.coe.int/1680093d9e>
3. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18 грудня 1979 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України в ред. 7.01.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
6. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 7 грудня 2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
7. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 6 вересня 2012 року № 5207-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>

Навчальна та наукова література:

Основна

1. Водянніков О. Гендерна рівність. Теорія і практика в порівняльному конституційному праві. Київ : ОБСЄ, 2021. 245 с.
2. Гендерний мейнстримінг у кримінально-правовій політиці: *навчальний посібник* / О. Броневицька, О. Горпинюк, І. Гловюк ; за ред. : Ю.

- Лісіциної, С. Романцової. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 464 с.
3. Домашнє насильство: загальні характеристики протиправного діяння; запобігання, профілактика, протидія; проблематика домашнього насильства під час війни; судова практика; міжнародний досвід. / Укл.: Брийовська І. Б., Данилевська Ю. О., Копотун І. М., Корецька В. В., Лошицький М. В., Макушев П. В., Назимко О. В., Пасіка С. П., Петков В. П., Проць І. М., Татомир Ю. І., Хитра О. Л., Чистоклетов Л. Г., Чубенко А. Г.; За заг. ред. Копотуна І. М. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2025. 530 с
  4. European Parliament. Equality between men and women. 2022. Apr. URL: <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/59/equality-between-men-and-women>
  5. Кримінальне право : науково-експертні висновки / Вид. 3-тє, виправ. та доп. / За ред. д-ра юрид. наук, проф. П.С. Берзіна. Київ: Алерта, 2025. 848 с.
  6. Пожарова О. В., Щукін О. С. Антидискримінаційне законодавство: *навч. метод. посібник*. Одеса, 2024.

Додаткова

1. Балім І. В., Бокатова А. А. Гендерна рівність у Європейському Союзі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 5. URL: http://lsey.org.ua/5_2023/96.pdf
2. Задоя К. П., Дудоров. О. О. Сексуальне насильство як воєнний злочин: особливості криміналізації та кваліфікації за законодавством України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2023. № 2 (102). С. 90–110. URL: <https://doi.org/10.33766/2524-0323.102.90-110>.
3. Огляд судової практики Верховного Суду у провадженнях про кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період 2019–2024 років. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_dom_nasulstvo.pdf
4. Руфанова В. М. Сексуальні домагання як форма гендерно зумовленого насильства. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2021. Вип. 5 (40). С. 128–132.
5. Степаненко О. В. Кібернасильство як форма домашнього насильства. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2022. № 4 (78). С. 224–228.
6. Старко О. Л. Кримінальна відповідальність за порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної, релігійної належності,

- релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками. *Історико-правовий часопис*. 2022. № 2 (19). С. 57-63.
7. Старко О.Л. Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання: правозастосовний аспект. *Актуальні проблеми правознавства*. 2025. № 1. С. 159-165.
  8. Старко О. Л. Кримінологічні та кримінально-правові аспекти кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: *навч. посібник*. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2024 . 222 с.
  7. Харитоновна О. В. Захист сексуальної автономії людини в проєкті КК України: критичний погляд. *Вісник асоціації кримінального права України*. 2021. Т. 2. № 16. URL: <http://vakp.nlu.edu.ua/article/view/244248>
  8. Шевцова М. Ісландія: країна, де переміг фемінізм. Гендер в деталях. 2021. 8 берез. URL: <https://genderindetail.org.ua/season-topic/feminism-in-detail/islandiya-kraina-de-peremih-feminizm.html>

Інтернет-ресурси:

- <http://rada.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Верховної Ради України
<http://court.gov.ua/> – Офіційний веб-портал «Судова влада України»
<https://rsu.gov.ua/> – Офіційний сайт Ради суддів України
<https://supreme.court.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Верховного Суду
<https://minjust.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України
<https://hcj.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Вищої ради правосуддя
www.gp.gov.ua/ – Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора
<http://www.reyestr.court.gov.ua/> – Єдиний державний реєстр судових рішень
<https://www.coe.int/en/web/ccje> –
Офіційний сайт Консультативної ради європейських суддів
<https://www.coe.int/en/web/ccre/home> –
Офіційний сайт Консультативної ради європейських прокурорів
<https://kdkp.gov.ua/> – Офіційний сайт Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів
<https://rpu.gp.gov.ua/ua/index.html> – Офіційний сайт Ради прокурорів України
<https://ptcu.gp.gov.ua/uk/> –
Офіційний сайт Тренінгового центру прокурорів України